THEMEGROUP
YOUTH

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska socialfonden

THE SWEDISH NATIONAL BOARD FOR YOUTH AFFAIRS
www.ungdomsstyrelsen.se

Europeiska Socialfonden och unga

Prioritering av projekt för unga 2007-2010

Skrifter från Temagruppen Unga i arbetslivet 2010:1

Temagruppen Unga i arbetslivet

Temagruppen Unga i arbetslivet ska verka för att erfarenheter och kunskaper tas tillvara från projekt som har finansiering från Europeiska Socialfonden. I temagruppen samarbetar Arbetsförmedlingen, Communicare, Försäkringskassan, Skolverket, Socialstyrelsen, Sveriges kommuner och landsting samt Ungdomsstyrelsen. Arbetet leds av Ungdomsstyrelsen som är en myndighet som tar fram kunskap om ungas levnadsvillkor, ger stöd till föreningsliv och kommuner samt till internationellt samarbete.

© Ungdomsstyrelsen 2010

ISSN 1651-1255
ISBN 978-91-85933-32-7

grafisk form/omslag **Marcus Westfal**
distribution **Ungdomsstyrelsen**, **Box 17801, 118 94 Stockholm**
tfn **08-566 219 00,** *fax* **08-566 219 98**
e-post: **temagruppen@ungdomsstyrelsen.se**
webbplats: **www.temaunga.se**

Förord

Europeiska socialfonden har under programperioden 2007–2013 på flera sätt riktat särskilt fokus mot unga i Sverige. Unga är en särskilt prioriterad grupp i arbetet för att öka arbetskraftsutbudet. En nationell temagrupp har också tillsatts för att särskilt analysera arbetet kring unga inom socialfonden (www.temaunga.se). I denna skrift ges en överblick av prioriteringar av unga inom programmet *nationellt* samt *regionala prioriteringar* och *utlysningar*.

Unga som är arbetslösa är en heterogen grupp. För många unga går etableringen på arbetsmarknaden förhållandevis snabbt. För andra tar det längre tid. Socialfondsprojekt är en av få möjligheter att pröva alternativa metoder, utveckla befintliga arbetssätt och pröva nya organisationsformer. Därför är den styrning som Europeiska socialfonden utövar viktig för utvecklingen av arbetsmarknadspolitiken för unga i Sverige. Utvecklingsambitionen gör arbetet viktigt trots att det i relativa mått inte är frågan om mycket pengar – socialfonden handlägger på sju år medel som motsvarar hälften av Arbetsförmedlingens årliga budget för aktiva insatser.

Denna studie och rapporteringar från socialfonden visar att det finns ett stort intresse för att starta projekt som utvecklar verksamheten kring landets arbetslösa ungdomar. Det är tydligt att det lokalt finns ett stort behov av att förbättra sitt arbete genom projekten. Målet att under perioden 2007–2013 minst aktivera 5 000 unga av totalt 75 000 deltagare i programområde 2 har redan uppnåtts, vilket innebär att målet visat sig vara en betydlig underskattning. Socialfonden har hittills tillmötesgått det behov som finns och det är angeläget att de har möjlighet att fortsätta göra så.

Inger Ashing
Temagruppen Unga i arbetslivet, Styrgruppens ordförande

Innehåll

7 INLEDNING

9 KAPITEL 2
Unga och Europeiska socialfonden 2007-2010

11 KAPITEL 3
Socialfonden nationellt

15 KAPITEL 4
Socialfonden regionalt

23 KAPITEL 5
Utlysningar med särskild inriktning mot unga

31 KAPITEL 6
Sammanfattande diskussion

32 REFERENSER

33 NOTER

35 BILAGA
Regionindelning

36 BILAGA
Tabell 4.1

INLEDNING

Bakgrund

Europeiska socialfonden (ESF) befinner sig nu mitt i programperioden 2007–2013. Arbetet har en övergripande nationell inriktning i kombination med regionala prioriteringar. Ett antal aktörer har i uppgift att följa arbetet inom fonden, till exempel ska Sweco Eurofutures utvärdera både socialfonden och regionalfonden. De har bland annat betonat att det förändrade ekonomiska läget har påverkat arbetet. Både programmet som helhet och flera enskilda projekt planerades när Sverige stod mitt i en högkonjunktur. Förutsättningarna har förändrats och kan exempelvis ha påverkat möjligheterna att nå uppsatta mål (Sweco Eurofutures 2009).

Europeiska socialfondens arbete planeras i sjuårsperioder. I det svenska programmet för perioden 2007–2013 är projekt för unga prioriterade. Under 2009 bildades en temagrupp med särskilt fokus på den typen av projekt. Temagruppen Unga i arbetslivet[1] ska fånga upp och sprida erfarenheter från arbetet kring unga. Det finns ytterligare fyra temagrupper: Arbetsplatslärande och omställning i arbetslivet (A & O); Entreprenörskap och företagande; Integration i arbetslivet (TIA); Tema Likabehandling.

De huvudsakliga målgrupperna för denna rapport är projekt, Svenska ESF-rådet, projektutvärderare och andra som på olika sätt deltar i genomförandet av programmet. Rapporten ger en sammanfattande bild av hur unga har prioriterats nationellt och lokalt inom Europeiska socialfonden från 2007 fram till idag. Syftet med kartläggningen är att kunna ge en bild som kan vara en utgångspunkt för det fortsatta arbetet kring unga under resten av programperioden. Vidare ger kartläggningen ett viktigt underlag för fortsatta studier kring ungdomsprojekt med finansiering från Europeiska socialfonden.

• Hur prioriteras insatser och projekt för unga nationellt och regionalt?

• Vad karaktäriserar utlysningar som har gjorts med särskild inriktning mot unga?

Ett sätt att närma sig hur uppdrag och styrdokument tolkas, samt vilka prioriteringar som görs, är genom så kallad programteori. Programteori kan beskrivas som antaganden och förväntningar som finns kring en verksamhet eller ett projekt. Det kan handla om vad som är målet för verksamheten och hur detta ska nås. I detta fall handlar det om hur arbetet kring unga har tolkats på central nivå och i socialfondens åtta regioner.[2] Tolkningar och prioriteringar kan också förändras över tid, exempelvis utifrån förändrade förutsättningar.

Det går att skilja mellan *artikulerad programteori* och *implicit programteori*. Det som skrivs i officiella dokument är huvudsakligen exempel på artikulerad eller uttalad programteori. Samtidigt kan enskilda individer med koppling till en verksamhet ha en annan bild av innehållet i verksamheten och dess syfte. Implicit programteori handlar istället om outtalade uppfattningar. Denna rapport är främst ett försök att plocka fram utmärkande drag i den uttalade programteori som framkommer i styrdokumenten för socialfondens verksamhet (Rossi, Lipsey & Freeman 2004).

KAPITEL 2

Unga och Europeiska Socialfonden 2007–2013

Att utveckla konkurrenskraft och sysselsättning i olika delar av EU är en övergripande ambition inom den europeiska sammanhållningspolitiken 2007–2013. Sveriges regering har utformat en strategi för arbetet inom Europeiska socialfonden och Europeiska regionala utvecklingsfonden i Sverige.

Regeringen har prioriterat områdena:

- *innovation och förnyelse*
- *kompetensförsörjning och ökat arbetskraftsutbud*
- *tillgänglighet*
- *strategiskt gränsöverskridande samarbete.*

Regeringen lyfte också fram den höga ungdomsarbetslösheten i landet jämfört med i övriga EU-medlemsstater. Europeiska rådet har i sina rekommendationer till Sverige betonat vikten av förbättrad integration och att ungas och utrikes föddas arbetskraftspotential bättre ska tas tillvara (Regeringskansliet 2007).

Flera dokument styr arbetet inom socialfonden i Sverige. I denna rapport riktas fokus främst mot Svenska ESF-rådets strukturfondsprogram och de åtta regionala planerna som är kopplade till detta. Det nationella strukturfondsprogrammet för socialfonden beslutas av regeringen och överlämnas till Europeiska kommissionen. De regionala planerna utarbetas av de lokala strukturfondspartnerskapen i samråd med Svenska ESF-rådet. De regionala planerna ska också förankras i Övervakningskommittén (Regeringskansliet 2007).

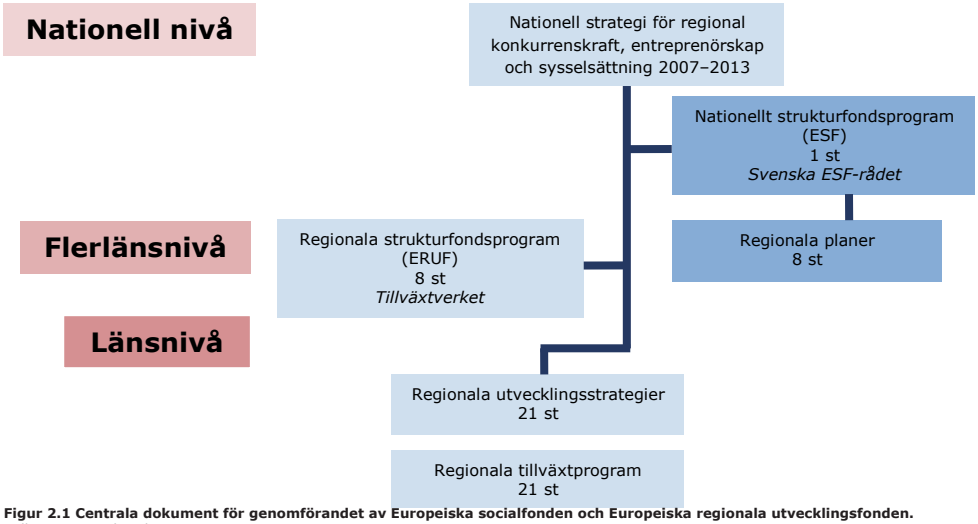

Figur 2.1 Centrala dokument för genomförandet av Europeiska socialfonden och Europeiska regionala utvecklingsfonden.
Källa: Regeringskansliet 2007, s. 29.

KAPITEL 3

Socialfonden nationellt

3.1 Socialfondens nationella kriterier

Det övergripande målet för socialfonden i Sverige 2007–2013 är *”ökad tillväxt genom god kompetensförsörjning samt ett ökat arbetskraftsutbud”* (Svenska ESF-rådet 2007a). I programmet som helhet ska *bättre integration i arbetslivet, adekvat kompetens i företag* samt *ungas etablering i arbetslivet* prioriteras. Det finns också fyra nationella kriterier.

Nationella kriterier som ska främjas:
”1. Lärande miljöer
2. Innovativ verksamhet
3. Samverkan
4. Strategiskt samverkansarbete.”
(Svenska ESF-rådet 2007a, s. 33).

Varje projekt ska uppfylla minst ett av dessa kriterier. Regionerna kan också i sina utlysningar av projektmedel ställa särskilda krav kring vilka kriterier som ska uppfyllas.

3.2 Socialfondens programområden

Programmet är uppdelat i tre så kallade programområden:

1. Kompetensförsörjning
2. Ökat arbetskraftsutbud
3. Tekniskt stöd.

Arbetet inom programområde 1 som handlar om kompetensförsörjning har flera syften. Det ska verka för att redan sysselsatta ska ha adekvat kompetens, motverka diskriminering och främja likabehandling samt förebygga långtidssjukskrivningar. Till skillnad från arbetet kring ökat arbetskraftsutbud är unga inte en särskilt prioriterad grupp inom programområde 1. Arbetet kan dock beröra unga på olika sätt samtidigt som ungas etablering är en övergripande prioritering inom programmet som helhet.

Mål för programområde 1 - kompetensförsörjning

”Satsningarna på kompetensutveckling i programområde 1 bidrar till den europeiska sysselsättningsstrategins mål om tillväxt, konkurrenskraft och social och ekonomisk utveckling genom att fokusera på följande mål:

1. Bidra till kompetensutveckling som underlättar för sysselsatta kvinnor och män att utvecklas i takt med arbetslivets krav.

2. Bidra till ökade kunskaper i arbetslivet om hur diskri¬minering motverkas och likabehandling främjas.

3. Bidra till ökade kunskaper i arbetslivet om hur långtidssjukskrivningar kan förebyggas.”
(Svenska ESF-rådet 2007a, s. 36).

Programområde 2, ökat arbetskraftsutbud, riktar sig huvudsakligen mot de som står längst från arbetsmarknaden. Ett av delmålen handlar om ungas etablering. Målgruppen är unga som är på väg att etablera sig i arbetslivet med särskilt fokus på dem som inte har avslutat gymnasiet. Främst ska man inom programområdet underlätta för unga och utrikesfödda att etablera sig på arbetsmarknaden (Svenska ESF-rådet 2007a).

Mål för programområde 2 - ökat arbetskraftsutbud

”Satsningarna inom programområde 2 bidrar till att den europeiska sysselsättningsstrategins mål uppnås genom att fokusera på följande mål:
1. Bidra till att kvinnor och män som står långt från arbetsmarknaden utvecklas och kommer i arbete eller närmare arbetsmarknaden samt att kvinnor och mäns möjligheter att arbeta utifrån sina egna förutsättningar vidgas.
2. Bidra till att underlätta ungas etablering i arbetslivet samt förebygga att unga hamnar i utanförskap.
3. Bidra till att underlätta för personer med utländsk bakgrund att etablera sig i arbetslivet.
4. Bidra till att underlätta en återgång till arbete för personer som är eller har varit långtidssjukskrivna.”
(Svenska ESF-rådet 2007a, s. 38).

Stöd kan i första hand ges till insatser som syftar till att andelen unga i utanförskap minskar, i andra hand till insatser för att förhindra att unga hamnar i utanförskap. Som exempel på det förstnämnda beskrivs stöd för unga som inte arbetar och som saknar fullständiga gymnasiebetyg. Det kan handla om att avsluta/påbörja gymnasiestudier eller att förbereda sig för arbetslivet på annat sätt. Uppföljning av unga som varken arbetar eller studerar är något som lyfts fram särskilt. I det arbetet betonas vikten av att kommunens utbildningsförvaltning och arbetsmarknadsenhet samverkar (Svenska ESF-rådet 2007a).

För att förebygga utanförskap betonas betydelsen av samverkan mellan kommunen, arbetsförmedlingen, arbetsgivare och andra aktörer. Samtidigt som unga är en särskilt uttalad målgrupp i ett av de fyra målområdena kan unga även ingå i övriga. Inom programområde 2 finns också fem uttalade målgrupper. Unga mellan studier och arbetsliv är en av dessa grupper (Svenska ESF-rådet 2007a).

Målgrupper för programområde 2 - ökat arbetskraftsutbud

”Målgruppen är personer som
a. är helt arbetslösa sedan minst ett år med särskilt fokus på personer med utländsk bakgrund (minst 3 månader för personer i åldern 18–24 år), eller
b. är helt eller delvis sjukskrivna sedan minst 6 månader, eller
c. har hel eller delvis sjuk- och aktivitetsersättning, eller
d. erhåller ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen eller introduktionsersättning enligt lag om introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar för sin försörjning, eller
är unga och befinner sig i övergången mellan studier och arbetslivet.”
(Svenska ESF-rådet 2007a, s. 39.)

Ett kvantitativt mål för programområde 2 är att minst 75 000 personer deltar. Av dem ska minst 15 000 vara födda utrikes, minst 5 000 vara unga och minst 20 000 vara långtidssjukskrivna (Svenska ESF-rådet 2007a).

Som bakgrund till den särskilda prioriteringen av unga nämns den europeiska ungdomspakten som antogs 2005. Syftet med den är att främja möjligheten för unga att få en god utbildning och ett arbete, att få möjlighet att studera, praktisera och arbeta utomlands, att bättre kunna kombinera familj och arbete samt att vara delaktiga i samhället. Genom pakten ska ungdomsperspektiv integreras inom relevanta områden kopplade till Lissabonstrategin. Vidare ska samordning av insatser som riktar sig till unga främjas.

I bakgrundsbeskrivningen till ungdomspakten nämns också att Sverige har en relativt hög ungdomsarbetslöshet exempelvis genom att en tredjedel av landets unga bedöms ha en mycket svag

anknytning till arbetsmarknaden. De som saknar fullständiga gymnasiebetyg eller har avbrutit sina gymnasiestudier har en särskilt svår situation. Det konstateras också att ungas etablering i samhället har senarelagts. Etableringsåldern – den ålder då 75 procent av en åldersgrupp är sysselsatt – var i början av 1990-talet 21 år. Motsvarande siffra 2004 var 27 år (Svenska ESF-rådet 2007a).

Mål för programområde 3 – tekniskt stöd

Det tredje programområdet, tekniskt stöd, handlar om åtgärder för att administrera och genomföra programmet – exempelvis övervakning, informationsspridning och utvärdering av programmet (Svenska ESF-rådet 2007a).

KAPITEL 4

Socialfonden regionalt

Lokala behov och förutsättningar är en viktig utgångspunkt för arbetet inom Europeiska socialfonden. Varje region formulerar en plan som beskriver regionala problem, behov och möjligheter. I planerna finns också en regional prioritering av hur arbetet ska genomföras. Planerna ska beröra arbetet inom programområde 1 och 2 samt målen inom programmet som helhet (Svenska ESF-rådet 2007a). Med andra ord handlar planerna om dokument där den nationella strategin vävs samman med lokala behov och förutsättningar. Bedömningen av vilka projekt som ska beviljas stöd grundar sig såväl på formella krav och nationella urvalskriterier som på prioriteringar i den regionala planen och i den aktuella utlysningen.[3]

Hur berörs då unga i de regionala planerna? Analysen bygger på om och hur arbete kring unga nämns särskilt i planernas avsnitt om genomförande och prioriteringar. Det är också viktigt att komma ihåg att andra målgrupper och insatser också ofta är prioriterade parallellt med insatser för unga. I flera fall finns en allmän beskrivning av ungas situation i regionen. Den som vill fördjupa sig i det hänvisas till de regionala planerna. Flera regioner har förnyat sina planer sedan programperioden inleddes 2007. En genomgång har gjorts av de senast publicerade versionerna av planerna.[4] En sammanfattande bild av de regionala prioriteringarna finns i tabell 4.2 som avslutar detta kapitel.

4.1 Övergripande prioriteringar

Unga nämns bland de övergripande prioriteringarna i tre av de åtta planerna. I Västsveriges plan konstateras att urbana utvecklingsfrågor är av strategisk betydelse för regionen. Unga vuxna är en prioriterad grupp i det arbetet tillsammans med nyanlända flyktingar och arbetslösa utrikesfödda som har varit bosatta i Sverige under en längre tid (Strukturfondspartnerskapet Västsverige 2008).

Särskilda svårigheter för unga kvinnor att förena familje- och arbetsliv nämns i *Stockholmsregionens* plan kopplat till jämställdhet som urvalskriterium. Under genomförandekriteriet *lärande* miljöer konstateras att nya former för lärande möjligen behöver utvecklas för de unga vars behov skolan har svårt att möta (Strukturfondspartnerskapet Stockholms län 2007). I Norra Mellansverige lyfts unga fram bland de gemensamma prioriteringarna för programområde 1 och 2 kopplat till insatser för att underlätta generationsväxling (Strukturfondspartnerskapet *Norra Mellansverige* 2009). I de regionala planerna är det dock vanligare att unga prioriteras inom något av programområdena istället för genom sådana gemensamma prioriteringar.

4.2 Programområde 1 kompetensförsörjning

Inom programområdet för kompetensförsörjning finns inga särskilda prioriteringar av unga i de nationella målen. Några regioner har dock gjort uttryckliga prioriteringar av insatser som rör unga eller lyfter fram exempel på aktiviteter som riktar sig till unga. Att insatser är prioriterade kan ses som en starkare styrning av arbetets

inriktning än att nämna exempel. Ibland är det dock oklart vad som är en prioritering och vad som är ett exempel. Genomgången nedan bör därför ses som ett försök att sortera in beskrivningarna i dessa två kategorier. Huvudsakligen handlar insatserna som nämns om främjande av entreprenörskap eller insatser för att underlätta generationsväxling. Flera regioner beskriver att entreprenörskap kan främjas genom insatser riktade mot skola och utbildningsväsende. Nedan presenteras prioriteringar och exempel inom respektive region, från söder till norr.

I planen för *Sydsverige* nämns inte unga specifikt kopplat till programområdet. I *Västsverige* är generationsskifte prioriterat. Insatser för att främja ungas entreprenörskap nämns som exempel på möjliga aktiviteter. En viktig del handlar om att förstärka attityder och kunskap inom utbildningssystemet. Detta kan exempelvis ske genom kompetensutveckling av lärare samt studie- och yrkesvägledare. Det påpekas även att generationsskifte handlar både om de som driver företag och om de som är anställda. Sektorer och arbetsgivare som står inför generationsskifte är en prioriterad målgrupp (Strukturfondspartnerskapet Västsverige 2008).

I regionen *Småland* och *Öarna* prioriteras bland annat kompetensutveckling som kan kopplas samman med generationsväxling (Strukturfondspartnerskapet Småland och Öarna 2009). I *Östra Mellansverige* har ett ytterligare mål om att bidra till ökat entreprenörskap lagts till de tre nationella målen inom programområde 1 (se ovan). Ett fjärde mål är här att insatser som bidrar till att fler personer startar företag ska prioriteras. Att utveckla entreprenörskap bland unga lyfts fram i det sammanhanget. Precis som i Västsverige betonas att insatser inom skolsystemet är viktiga i ett sådant arbete. Utbildning och kompetensinsatser för att underlätta generationsskifte i företag nämns också som exempel på aktiviteter (Strukturfondspartnerskapet Östra Mellansverige 2009).

I *Stockholmsregionen* finns fyra prioriteringar inom programområdet: förebyggande av långtidssjukskrivningar; främjande av entreprenörskap; likabehandling i arbetslivet; kompetensutveckling i branscher som står inför omstrukturering. Unga lyfts fram kopplat till de två förstnämnda områdena. Även om sjukskrivningarna har sjunkit i länet som helhet beskrivs nivån vara hög. Områden som utmärker sig är vård, skola och omsorg. Därför anses förebyggande arbete behövas, bland annat riktat mot unga kvinnor. Det framhålls att generationsskifte i företag behöver underlättas och att det kan ske genom utbildningsinsatser (Strukturfondspartnerskapet Stockholms län 2007).

I *Norra Mellansverige* nämns unga i prioriteringarna för främjande av företagande och entreprenöriellt tänkande. Precis som i flera andra regioner påpekas att det behövs ett mer utvecklat system för att stärka entreprenörskap och ett *”entreprenöriellt förhållningssätt”,* särskilt bland unga. Även i detta fall lyfts utbildningsväsendet fram som en viktig arena för att göra detta (Strukturfondspartnerskapet Norra Mellansverige 2009). Även betydelsen av *”entreprenöriellt lärande”* betonas:

”Entreprenörstänkande i lärande

Särskilt ungdomars entreprenörskap är ett viktigt område att fokusera. Genom ett entreprenöriellt förhållningssätt grundlägger de unga en positiv inställning till framtida företagande och yrkesverksamhet inom de flesta yrkesområden. Insatser för att främja särskilt ungas entreprenörskap lyfts därför fram. Det kan ske i olika stadier och i olika former. Ett exempel är inku batormiljöer.”(Strukturfondspartnerskapet Norra Mellansverige 2009)

I *Mellersta Norrland* nämns generationsväxling bland exempel på aktiviteter kopplade till målet om kompetensutveckling för sysselsatta (Strukturfondspartnerskapet Mellersta Norrland 2009). I planen för *Övre Norrland* beskrivs stora skillnader inom regionen. Det handlar bland annat om förvärvsfrekvens bland unga. En strävan är därför utjämning mellan olika geografiska områden. Unga nämns precis som i Mellersta Norrland inom målet om kompetensinsatser för sysselsatta. Även i denna region betonas vikten av att utveckla insatser inom utbildningssystemet. Kompetensstärkande insatser inriktade på generationsväxling nämns också som ett av flera exempel på aktiviteter (Strukturfondspartnerskapet Övre Norrland 2008).

Svenska ESF-rådet har redovisat antal deltagare 2008–2009 inom programområde 1. Totalt hade 36 222 individer (52 procent kvinnor och 48 procent män[5]) deltagit till och med december 2009. Av dessa var 2 596 unga i åldern 16–24 år (1 286 kvinnor och 1 310 män). Med andra ord är andelen unga 7 procent inom programområde 1 (Svenska ESF-rådet 2010a).

4.3 Programområde 2 - ökat arbetskraftsutbud

I programområdet för ökat arbetskraftsutbud är unga en prioriterad grupp nationellt. Ett sätt att närma sig de regionala prioriteringarna är vilka kvantitativa mål som finns kring unga. Vad är det planerade antalet deltagare i projekt under programperioden 2007–2013? I programområde 2 som helhet beräknades minst 75 000 individer delta nationellt, varav 5 000 unga (Svenska ESF-rådet 2007a). Bland regionerna utmärker Mellersta Norrland sig genom att unga är en särskilt stor andel av de planerade deltagarna.

Svenska ESF-rådet konstaterade i sin årsredovisning 2009 att de i spåren av den ekonomiska nedgången upplevt ett stort intresse för att söka medel från socialfonden (Svenska ESF-rådet 2010b). Det kvantitativa målet för antal unga deltagare inom programmet hade också uppnåtts. Vid tidpunkten hade 6 765 unga påbörjat deltagande i projekt inom programområde 2 (2 704 kvinnor och 4 061 män). Av totalt 16 953 individer som påbörjat deltagande utgjorde gruppen unga alltså 39,9 procent (Svenska ESF-rådet 2010a).

I *Årsredovisningen 2009* (Svenska ESF-rådet 2010b) konstateras en fortsatt stor efterfrågan på projekt för unga. En annan tendens som lyftes fram var att antalet långtidssjukskrivna deltagare inom programområdet inte var i närheten av det uppsatta målet. Av 20 000 planerade långtidssjukskrivna deltagare var endast 4 procent registrerade vid tidpunkten. Vidare förväntades en fortsatt tillbakagång i antalet långtidssjukskrivningar. ESF-rådet har därför inlett diskussioner med regeringen och Europeiska kommissionen om att eventuellt förändra de kvantitativa målen inom programmet (Svenska ESF-rådet 2010b). ESF-rådet har föreslagit att målet bör höjas från 5 000 till 15 000 unga deltagare inom programområde 2 (Svenska ESF-rådet 2010a). Målen är beskrivna som *minsta* antalet planerade deltagare (tabell 4.1). Se bilaga på sidan 36.

Många av de regionala planerna upprepar de nationella målen och målgrupperna inom programområde 2, bland annat målet som gäller unga. I flera planer förtydligas hur arbetet inom detta mål kan genomföras. I en plan förtydligas själva målet och i andra prioriteras unga uttryckligen medan några nämner insatser för unga bland exempel på möjliga aktiviteter. Tydligheten i om och i så fall hur insatser och projekt för unga ska prioriteras varierar här precis som inom det första programområdet. Liknande eller identiska formuleringar förekommer i flera av planerna kring beskrivningar av hur arbetet ska genomföras regionalt, exempelvis behov av att uppmärksamma det ökade antalet unga med aktivitetsersättning eller sjukpenning.

I *Sydsveriges* plan upprepas de nationella målen kring unga, dock beskrivs inga särskilda regionala prioriteringar. Regionala mål för antal unga deltagare finns angivna och även ett påpekande om att unga är en av de grupper som kan befinna sig i långvarigt utanförskap (Strukturfondspartnerskapet Skåne-Blekinge 2009). I Västsveriges plan nämns flera prioriterade målgrupper i regionen där unga ingår i samtliga grupper:

- *”Arbetslösa (inklusive unga) med utländsk bakgrund*
- *Nyanlända (inklusive unga) med introduktionsersättning*
- *Arbetslösa personer (inklusive unga) utan tidigare svensk arbetslivserfarenhet*
- *Arbetslösa personer som (inklusive unga) trots insatser inte lyckats etablera sig på arbetsmarknaden*
- *Arbetslösa (inklusive unga) med låg och/eller ofullständig utbildning*
- *Arbetslösa med sjukdom (inklusive unga)*
- *Arbetslösa med funktionsnedsättning (inklusive unga)”* (Strukturfondspartnerskapet Västsverige 2008)

Bland exempel på möjliga aktiviteter nämns verksamheter för unga. Särskilt lyfter planen för *Västsverige* fram unga som har avbrutit gymnasiet eller avslutat sina gymnasiestudier utan fullständiga betyg. Kring dem behövs samverkan mellan flera aktörer. Komplettering av betyg beskrivs som den huvudsakliga inriktningen. Även andra insatser som lärlingsutbildning, yrkesutbildning, vägledning och praktik kan komma i fråga. Det påpekas också att dessa i så fall sannolikt behöver kombineras med motiveringsarbete och utvecklingsinsatser. Mot bakgrund av att allt fler unga beviljats aktivitetsersättning eller sjukpenning nämndes möjligheten att pröva särskilda insatser för dem. Ökningen gällde unga med neuropsykiatriska eller psykiatriska diagnoser. Särskilt utmärkande var allt fler psykiatriska diagnoser bland unga kvinnor (Strukturfondspartnerskapet Västsverige 2008).

I *Småland och Öarnas* plan prioriteras särskilt projekt som riktar sig till unga i åldern 16–24 år som riskerar att hamna i utanförskap eller är arbetslösa. Bland kopplingar till annat utvecklingsarbete nämns programmet Ung och aktiv i Europa som också riktar sig till den aktuella målgruppen. Genom ungdomsutbyte eller volontärarbete i en annan EU-medlemsstat kan unga få erfarenheter som skapar bättre förutsättningar för dem att komma in i arbetslivet. Europeisk volontärtjänst inom Ung och aktiv i Europa beskrivs som särskilt intressant för insatser inom socialfonden som rör arbete eller praktik utomlands. Möjligheten till sådana insatser bör undersökas samtidigt som övriga delar av Ung och aktiv i Europa kan ge inspiration i arbetet inom socialfonden (Strukturfondspartnerskapet Småland och Öarna 2009).

I *Östra Mellansveriges* plan ges exempel på tänkbara insatser som kan kopplas till målet att underlätta ungas etablering i arbetslivet och fö-

rebygga utanförskap. Beskrivningen stämmer helt överens med formuleringarna i *Västsveriges* plan om möjliga aktiviteter med den enda skillnaden att de inte lyfte fram just en särskild ökning bland unga kvinnor med psykiska diagnoser (Strukturfondspartnerskapet Östra Mellansverige 2009).

Tematiska projekt för att samla och sprida kunskap inom programområde 2 nämns också, bland annat inom området ungas etablering. Detta gav senare upphov till temagruppen *Unga i arbetslivet.* Unga lyfts även fram i anslutning till det fjärde målet som handlar om utvecklad samverkan. Det konstateras att utökat samarbete mellan utbildningsväsende och arbetsliv kan underlätta ungas övergång från utbildning till arbete och förebygga utanförskap (Strukturfondspartnerskapet Östra Mellansverige 2009).

Bland de regionala prioriteringarna för *Stockholmsregionen* lyfts unga fram i ett särskilt avsnitt:

”Ungas utanförskap

I Stockholmsregionen står ett för stort antal unga kvinnor och män 16-24 år utanför skola och arbetsliv. I målgruppen ingår många ungdomar som inte skolan kan ta tillvara och som skolsystemet inte passar. De som inte fullföljer sina gymnasiestudier är en klart definierad grupp som riskerar arbetslöshet och utanförskap. Ungas utanförskap visar på stora inomregionala skillnader. Det finns behov av nya lösningar på sysselsättning och utbildning för både flickor och pojkar.”

(Strukturfondspartnerskapet Stockholms län 2007)

Unga nämns också när det gäller återgång till arbete för långtidssjukskrivna. Detta genom påpekande att psykisk ohälsa ökat mer bland unga än bland äldre. Dock framgår det inte om unga ska vara särskilt prioriterade i arbetet. Ungas utanförskap lyfts fram som ett viktigt område i Stockholm. Att ta tillvara erfarenheter och kunskap tillsammans med andra aktörer beskrivs därför som viktigt. Utlysningar har också gjorts för ett tematiskt projekt kring arbetet med unga i Stockholmsregionen (se kapitel 5).

Norra Mellansverige har valt att prioritera tre målgrupper inom programområde 2. Dessa är unga i åldern 16–24 år, personer med utländsk bakgrund med svårighet att etablera sig samt långtidssjukskrivna och personer med funktionsnedsättning (Strukturfondspartnerskapet Norra Mellansverige 2009).

Unga nämns bland två av flera prioriterade typer av projekt – projekt med inriktning mot att förbereda ungas etablering i arbetslivet och projekt för unga med psykiska diagnoser. De förstnämnda handlar ofta om att underlätta övergång från utbildning till arbete. Precis som i Västsverige har regionen märkt av ett ökat antal unga med aktivitetsersättning eller sjukpenning och en ökning av unga kvinnor med psykiska diagnoser. Slutsatsen var att särskilda insatser borde prövas för dessa grupper (Strukturfondspartnerskapet Norra Mellansverige 2009).

Prioriteringarna inom *Mellersta Norrland* grundar sig bland annat på den åldrande befolkningen och de medföljande behoven av att öka arbetskraftsutbudet. I regionen har unga och personer med utländsk bakgrund särskilt svårt att etablera sig på den lokala arbetsmarknaden. Därför prioriteras dessa grupper särskilt (Strukturfondspartnerskapet Mellersta Norrland 2009). Det påpekas också att den regionala prioriteringen av unga avviker från den nationella. Detta genom att unga utgör hela 15,4 procent av det totala antalet planerade deltagare i regionen (tabell 4.1).

4.3.1 Regionala prioriteringar och exempel på aktiviteter

Kopplat till det nationella målet att underlätta ungas etablering och förebygga ungas utanförskap beskriver vi här några regionala prioriteringar och exempel på aktiviteter (tabell 4.2). I första hand prioriteras insatser för unga arbetslösa som har bristande utbildning, särskilt de som inte har gått ut gymnasiet. I andra hand insatser för att förebygga utanförskap som att motivera unga att fullfölja gymnasiet. Som exempel på insatser nämns samverkan med inriktning mot ungas etablering i arbetslivet och utvecklad arbetsförmedling samt studie- och yrkesvägledning (Strukturfondspartnerskapet Mellersta Norrland 2009).

Unga nämns också i anslutning till målet att bidra till att kvinnor och män som står långt från arbetsmarknaden får ett arbete eller närmar sig arbetsmarknaden. Bland prioriteringarna betonas särskilt att det ökade antalet unga med aktivitetsersättning bör uppmärksammas. Projekt med insatser *”för att underlätta för unga arbetslösa med bristfällig utbildning att etablera sig på arbetsmarknaden, primärt dem som inte har fullföljt gymnasieskolan”* finns också som ett av flera kriterier för urval av projekt (Strukturfondspartnerskapet Mellersta Norrland 2009).

I prioriteringarna för *Övre Norrland* betonas stora skillnader inom regionen, bland annat i ungas förvärvsfrekvens. Unga uppmärksammas också i anslutning till flera av målen inom programområde 2. Inom målområdet prioriteras de som står långt från arbetsmarknaden:

”unga, personer med funktionshinder med nedsatt arbetsförmåga, unga som har sjuk- och aktivitetsersättning och personer med lång tid utan arbete”

(Strukturfondspartnerskapet Övre Norrland 2008, s. 47).

Även inom denna region betonas vikten av att uppmärksamma att allt fler unga aktualiseras inom sjuk- och aktivitetsersättningen. Intresseorganisationer och ideella aktörer i regionen har viktiga erfarenheter på området och skulle kunna bidra med ett motiveringsarbete.

Målet om ungas etablering och förebyggande av utanförskap bland unga beskrivs något närmare i planen och vissa prioriteringar lyfts fram. Prioriterade grupper bland unga är de som inte har påbörjat eller avslutat gymnasiet, har en funktionsnedsättning eller riskerar utanförskap. Insatserna riktas främst mot unga som saknar arbete och fullständig utbildning. Arbetet syftar till att motivera unga att avsluta eller påbörja gymnasiet. Samverkan mellan olika aktörer och ungas egen delaktighet beskrivs som viktiga i detta sammanhang. Precis som i Västsverige betonas att det också finns möjlighet till andra insatser såsom lärlingsutbildning, yrkesutbildning, vägledning och praktik kompletterat med andra insatser. Projekt bör också arbeta utifrån insikten att unga män generellt har sämre betyg än unga kvinnor och även är överrepresenterade bland dem som hoppar av gymnasiet. Det beskrivs också som en framgång att engagera näringslivet i arbetet för att underlätta ungas övergång från utbildning till arbete (Strukturfondspartnerskapet Övre Norrland 2008).

Unga uppmärksammas även kopplat till det fjärde målområdet – att underlätta återgång till arbete för personer som är eller har varit långtidssjukskrivna. Bland dem prioriterar regionen *”unga som är helt eller delvis sjukskrivna samt kvinnors livsvillkor”* (Strukturfondspartnerskapet Övre Norrland 2008). Även denna region lyfter fram att aktivitetsersättning för unga med psykiska diagnoser har ökat och att ökningen är särskilt märkbar bland unga kvinnor (Strukturfondspartnerskapet Övre Norrland 2008).

4.4 Sammanfattning regionala prioriteringar av projekt för unga

I tabell 4.2 ger vi en överblick av regionala prioriteringar och exempel på insatser för unga. Som vi tidigare påpekat är det ibland inte klart uttalat i planerna om vissa beskrivningar hand lar om en tydlig prioritering av unga eller om det handlar om exempel på aktiviteter. Flera regioner lyfter fram liknande problemområden medan exempelvis Övre Norrland sticker ut genom att prioritera unga inom flera av målen som finns inom programområde 2.

Tabell 4.2 Sammanfattning av regionala prioriteringar och exempel på insatser för unga.

Region	Övergripande prioritering	Programområde 1		Programområde 2	
		Prioritering	Exempel	Prioritering	Exempel
Sydsverige					
Västsverige	* Unga vuxna inom det urbana utvecklingsarbetet.	*Generationsskifte bland företagare och anställda.	* Främjande entreprenörskap, exempelvis. genom skolpersonal.	* Unga en del av samtliga prioriterade målgrupper.	* Samverkan kring unga som inte avslutat gymnasiestudier eller saknar fullständiga betyg. * Särskilda insatser för unga med aktivitetsersättning eller sjukpenning.
Småland och Öarna		*Kompetensutveckling för generationsskifte.		* Projekt för unga, 16–24 år, som riskerar utanförskap eller är arbetslösa ska prioriteras särskilt.	*Arbete eller praktik utomlands för unga att inspireras och möjligen använda sig av, Ung och aktiv i Europa.
Östra Mellansverige			* Främjande av entreprenörskap, exempelvis. genom skolpersonal. * Kompetensinsatser för att underlätta generationsskifte.		* Samverkan kring unga som inte avslutat gymnasiestudier eller saknar fullständiga betyg. * Särskilda insatser för unga med aktivitetsersättning eller sjukpenning. * Tematiskt projekt för att samla och sprida erfarenheter inom ungdomsprojekt. * Utvecklad samverkan mellan utbildningsväsende och arbetsliv för att underlätta ungas övergångar.
Stockholm	* Särskilda svårigheter för unga kvinnor att förena familje- och arbetsliv. * Unga med behov som skolan har svårt att möta.		* Förebyggande av sjukskrivning bland unga kvinnor. * Utbildning för att underlätta generationsskifte.	* Insatser kring ungas utanförskap prioriterat.	* Nya lösningar för unga som har behov som skolan har svårt att möta. * Ökad ohälsa bland unga och insatser för återgång till arbete för långtidssjukskrivna. * Tillvaratagande av erfarenheter och kunskap.
Norra Mellansverige	* Insatser inom båda programområdena för att underlätta generationsskifte.		* Främjande av företagande och ”entreprenöriellt förhållningssätt” bland unga.	* Unga en av tre regionalt prioriterade målgrupper. * Projekt som förbereder ungas etablering på arbetsmarknaden. * Projekt för unga med psykiska diagnoser.	* Insatser som underlättar övergång från utbildning till arbete. * Särskilda insatser för unga med aktivitetsersättning eller sjukpenning.
Mellersta Norrland			* Underlättande av generationsskifte.	* Unga en av två regionalt prioriterade målgrupper. * Insatser för etablering på arbetsmarknaden för unga med bristande utbildning, i andra hand förebygga utanförskap bland unga. Projekt för unga som inte fullföljt gymnasiet är prioriterade. * Ökat antal unga med aktivitetsersättning bör uppmärksammas.	* Utvecklad studie- och yrkesvägledning samt arbetsförmedling. * Samverkan med inriktning på ungas etablering på arbetsmarknaden.
Övre Norrland			*Främjande av entreprenörskap, exempelvis. genom skolpersonal. * Underlättande av generationsskifte.	* Unga och unga med aktivitetsersättning prioriterade grupper inom mål 1. Insatser för de som inte avslutat eller påbörjat gymnasiet, har funktionsnedsättning eller riskerar utanförskap är prioriterade bland unga inom mål 2. * Projekt bör uppmärksamma att unga män har sämre betyg än unga kvinnor och även är överrepresenterade bland de som avbryter sina gymnasiestudier. * Framgångsfaktor: engagera näringslivet för att underlätta ungas övergång från utbildning till arbete. * Sjukskrivna unga är en prioriterad grupp bland långtidssjukskrivna inom mål 4.	* Utvecklad samverkan/integration skola – arbetsliv. * Främjande av entreprenörskap genom utbildningssystemet. * Matchning av unga mot bristyrken genom särskilda utbildningar eller validering. *Otraditionella insatser utifrån ungas skapande och kreativitet. *Förebyggande arbete genom kontaktnät med möjliga arbetsgivare. * Samverkan mellan aktörer kring unga som riskerar att hamna mellan stolarna. *Insatser kopplade till Arbetsförmedlingens jobbgaranti för unga.

KAPITEL 5

Utlysningar med särskild inriktning mot unga

En sammanställning av utlysningar med särskild inriktning mot unga gjordes dels utifrån en lista från ESF-rådet daterad den 8 oktober 2009, dels en genomgång av aktuella utlysningar på ESF-rådets webbplats den 5 mars 2010. Dessutom fick de åtta regionkontoren en förfrågan den 19 februari om att skicka in genomförda och kommande utlysningar med särskild inriktning mot unga till temagruppen Unga i arbetslivet. Samtliga kontor utom ett har besvarat förfrågan.

Kontoren i Sydsverige och Mellersta Norrland svarade att de hittills inte haft någon sådan utlysning. Det förstnämnda kontoret påpekade att de planerade att genomföra en utlysning kring ungdomsprojekt under våren 2010 och att det också finns ett projekt i regionen som är kopplat till den nationella utlysningen för transnationalitetsprojekt. Mellersta Norrland nämnde att det finns flera ungdomsprojekt i regionen.

Region Västsverige skickade in många utlysningar där unga har varit en möjlig målgrupp. Av dessa analyseras de med särskild inriktning mot unga, eller där unga har varit en särskilt prioriterad grupp (se nedan)[6]. Östra Mellansverige konstaterade att de haft en riktad utlysning mot unga, men att utlysningen också rörde andra målgrupper. Mellersta Norrland lyfte fram att de hade flera projekt för unga men att de inte gjort särskilda utlysningar.

Genom förfrågan till regionkontoren har de själva fått bedöma vad som är ”särskild inriktning mot unga”. I de övriga fallen har särskild inriktning bedömts utifrån om unga lyfts fram i utlysningens beteckning eller i innehållet. Avgränsningen bygger alltså på flera olika bedömningar och det är möjligt att det finns fler utlysningar som kan betraktas ha särskild inriktning mot unga men som inte finns medtagna i denna genomgång.

Viktigt att komma ihåg är att utlysningar med särskild inriktning mot unga inte automatiskt kan kopplas till vilken typ av projekt som pågår i regionerna. Det finns exempelvis utlysningar som innefattar breda målgrupper där projekt med särskild ungdomsinriktning beviljas medel. Samtidigt kan det ändå vara intressant att fördjupa sig i vilken inriktning de särskilda utlysningarna har haft – vilka frågor uppmärksammas särskilt och vilka urvalskriterier lyfts fram? I följande avsnitt presenteras analysen kronologiskt och per region från att programperioden startade 2007 och fram till mars 2010.

Tabell 5.1 Utlysningar med särskild inriktning mot unga.

Sista ansökningsdag	Region	Utlysning	Programområde	Beviljade projekt
2008-01-23	Västsverige	2007-5050007 Förprojektering	PO 2	•ARENA "Ungdomscentral" •Mellan Rum •Tillväxt under 25 år
2008-01-23	Västsverige	2007-5050011 Genomförande	PO 2	•Framtidsspår •Skolakuten •Ung i fokus •Work Factory/Unga som vill!
2008-02-25	Övre Norrland	2007-5080004 Förprojektering	PO 2	•Andra andningen. Ge de kasserade ett nytt liv •Entré U
2008-06-03	Småland och Öarna	2008-5030012 Genomförande	PO 2	Inga beviljade projekt
2008-08-01	Småland och Öarna	2008-5030016 Förprojektering	PO 2	Inga beviljade projekt
2008-08-15	ESF huvudkontor, beslutad av struktur-fondspartnerskapet i Västsverige	2008-5090002 Förprojektering	PO 2	•European Network of Mentors for Youth •Brofästet •Från utanförskap till arbete •Hållbar Framtid •Kultur och fritid för identitet och jobb (KOFIJ) •Utblick •Ungas väg till arbete •Ungdomsvägvisaren Öresundsregionen •Utbyte Baltikum •VANILJ – vägar till anställning via icke-formella lärandemiljöer
2008-09-30	Norra Mellansverige	2008-5060012 Genomförande	PO 2	•Coaching projektet i Sandviken-Hofors •Insteget •Job College •LOTS Ockelbo •N till N – från nyanländ till nyanställd •PUB Praktisk utredning och Bedömning •Svartjobbarna
2009-01-15	Stockholm	2008-5010012 Genomförande	PO 2	Inga beviljade projekt
2009-01-15	Stockholm	2008-5010026 Genomförande		Inga beviljade projekt
2009-03-17	Östra Mellansverige	2009-5020003[7] Genomförande	PO 2	•Andra chansen •Jobb i sikte •Sahil •Yrkessvenska för integration genom samverkan
2009-04-15	ESF huvudkontor, beslutad av struktur-fondspartnerskapet i Västsverige	2009-5090003 Genomförande	PO 2	•Att ta vid ungas väg till arbete och utbildning efter institutionsplacering •European Network of Mentors for Youth – Implementation •Produktionsskolan •Transsam – transnationell samverkan för ungas etablering i arbetslivet •Ungdomsvägvisaren •Utbyte Baltikum •VAN – verktyg för anställning
2010-10-27	Västsverige	2009-5050008[8] Genomförande	PO 2	•ALFA2 Genomförande •CLAVIS •MAST-modellen •Pre-Rehab i Sjuhärad •Projekt Hundra! •Steget - mot arbete •VaraLyftet
2010-03-30	Norra Mellansverige	2009-5060016 Genomförande	PO 2	Sista ansökningsdag efter undersökningsperioden
2010-03-11	Västsverige	2010-5050001 Genomförande	PO 2	Sista ansökningsdag efter undersökningsperioden

5.1 Västsverige – unga utanför och unga med sjukpenning eller aktivitetsersättning

Västsverige har haft flera utlysningar med särskild inriktning mot unga. I januari 2008 avslutades en utlysning för förprojektering[9] och en för genomförandeprojekt[10]. Storleken på utlysningarna var 3 respektive 25 miljoner kronor. Båda syftade till att underlätta för unga i åldern 16–29 år att etablera sig i arbetslivet och att förebygga att unga hamnar i utanförskap. Insatserna beskrivs vara inriktade mot dem i den angivna åldersgruppen som har svårt att etablera sig inom ordinarie arbetsmarknad och utbildning. Samtidigt konstateras att deltagarna i projekten ska vara 16–24 år och befinna sig i övergången mellan studier och arbetsliv.

Som bakgrund till utlysningen beskrivs en tredjedel av ungdomarna ha svag arbetsmarknadsanknytning. De som avbrutit gymnasiet eller inte har fullständiga gymnasiebetyg har en särskilt svår situation. Det påpekas också att sjukskrivningarna ökar inom gruppen och särskilt mycket bland unga kvinnor.

Projektförslagen inom båda utlysningarna skulle innehålla förslag som främjar något av de tre områdena strategiskt påverkansarbete, innovativ verksamhet eller samverkan. Det lyftes också fram att projekten kan innehålla transnationella inslag.[11]

Under hösten 2009 utlystes 97 miljoner kronor för projekt inom programområde 2. Projekt för unga i åldern 16–24 år och med transnationella inslag skulle prioriteras. Risken att hamna i långvarigt utanförskap bland de som inte fullföljt gymnasiet lyftes fram särskilt. Att motarbeta den typen av utanförskap beskrevs vara en stor vinst för både den enskilde och samhället i stort. Projekten skulle främja innovativ verksamhet, strategiskt påverkansarbete eller samverkan.[12]

I mars 2010 avslutades en utlysning med inriktning på projekt för unga som har sjukpenning eller aktivitetsersättning samt övriga med sjukpenning, sjukersättning eller aktivitetsersättning. De 25 miljoner kronorna kunde sökas för genomförandeprojekt och genomförandeprojekt med mobiliseringsfas. Det sistnämnda innebär att det inte har gjorts någon förprojektering innan projektet startar. Istället läggs en del av den typen av arbete i genomförandets inledning. Projekt med unga deltagare och med deltagare som hade högst ett år kvar av sin ersättningsperiod hos försäkringskassan skulle prioriteras.

”Bakgrund
Målgruppen unga med sjukpenning eller aktivitetsersättning kan ha svårt att komma in på arbetsmarknaden. Många resurser går förlorade och oftast behövs små åtgärder för att dessa personer skall kunna arbeta fullt ut eller närmast fullt ut.

Sjukskrivningarna i Sverige är högre än i motsvarande EU-länder. I region Västsverige finns det ett generellt högt ohälsotal. Även här är såväl de individuella som de samhälleliga vinsterna höga för att få dessa personer att närma sig eller komma in på arbetsmarknaden.

Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen samverkar kring målgruppen sjukskrivna. Trots detta kan det finnas personer som behöver extra insatser för att på bästa sätt förbereda sig för arbetsmarknaden.”
(2010-5050001, s. 2)

Ansökningarna skulle innefatta områdena samverkan och strategisk påverkan. De kunde även innehålla insatser med inriktning mot innovativ verksamhet. Ett annat krav var att deltagarna i projekten skulle vara helt eller delvis sjukskrivna sedan minst 6 månader eller helt eller delvis ha sjuk- eller aktivitetsersättning.[13]

5.2 Övre Norrland – unga i övergången mellan studier och arbetsliv

Övre Norrland har genomfört en utlysning för förprojekteringsprojekt riktade mot unga. Utlysningen avslutades i januari 2008. Syftet var att underlätta etablering i arbetslivet och förebygga utanförskap för unga i åldern 16–24 år. Särskilt prioriterade var unga som är i övergången mellan studier och arbetsliv. Det påpekades också att samverkan mellan branscher och arbetsgivare i både privat och offentlig regi betonas i den regionala planen. Vidare att insatser inom de samiska kärnområdena betonas i de regionala prioriteringarna.

I bakgrunden till utlysningen konstaterades att regionen i insatser för unga särskilt prioriterar de som inte har påbörjat eller avslutat gymnasiet, unga med funktionshinder samt unga som riskerar att hamna i utanförskap. Kriterier för urval som nämndes i det sammanhanget var lärandemiljöer (formella och icke-formella), samverkan utifrån ungas behov samt innovativt arbete. Deltagarna skulle vara i åldern 16–24 år och befinna sig i övergången mellan studier och arbetsliv.[14]

5.3 Småland och Öarna – unga långt från arbetsmarknaden

Småland och Öarna har haft en utlysning för förprojektering[15] och en för genomförandeprojekt[16] med särskild inriktning mot unga. För förprojekteringsutlysningen var 10 miljoner avsatta. Ambitionen följde den nationella inriktningen att underlätta ungas etablering och förebygga utanförskap. Det övergripande syftet var att underlätta etableringen för unga som står långt från arbetsmarknaden. Mer konkret innebär det att region Småland och Öarna prioriterar:

- kompetensutveckling för personer i utanförskap med mål att nå egenförsörjning
- att befintlig kompetens tas till vara hos personer i utanförskap, exempelvis genom validering
- utveckling av bransch-/yrkeskontakter för personer som befinner sig i eller riskerar att hamna i utanförskap
- att entreprenörskap och företagande främjas som ett sätt att motverka utanförskap.

Projektens mervärde ska bidra till innovativa lösningar, flexibla metoder och attitydpåverkande åtgärder som ökar sysselsättningen och bryter de traditionella mönster som finns på dagens arbetsmarknad.[17]

I bakgrunden till utlysningen beskrevs att ledorden inom den regionala planen är delaktighet, jämställdhet, jämlikhet, integration, nyskapande, samverkan och tillgänglighet. Möjligheter till transnationellt samarbete bör också utredas av de som ansöker om medel. Projekt med inslag av samverkan mellan olika branscher, områden eller myndigheter skulle prioriteras. Projekten uppmuntrades därför att sträva efter mångfald genom en kombination av olika målgrupper inom projektet. Krav ställdes på att ansökningarna skulle innehålla projektförslag som främjar samverkan och att projekt som främjar de fyra kriterierna (lärande miljöer, innovativ verksamhet, samverkan och statregiskt påverkansarbete) skulle prioriteras i regionen. Kravet på deltagarna var att de skulle vara i åldern 16-24 år och uppfylla något av följande villkor:

• Helt arbetslös sedan minst tre månader (med särskilt fokus på personer med utländsk bakgrund).
• Helt eller delvis sjukskriven sedan minst sex månader.
• Befinna sig i övergången mellan studier och arbetsliv.
• Helt eller delvis ha sjuk- eller aktivitetsersättning.
• Få ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen eller introduktionsersättning enligt lag om introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar.[18]

Utlysningen för genomförandeprojekt (20 miljoner kronor) hade delvis ett liknande innehåll. Det övergripande syftet var detsamma. Projekt som främjar de fyra kriterierna uppmuntras samtidigt som det var ett krav att projekten skulle främja antingen innovativ verksamhet, strategisk påverkan eller samverkan. Vidare uppmuntrades samverkan mellan olika myndigheter, branscher och geografiska områden. Återigen uppmuntrades att blanda flera målgrupper i projektet. Samma krav som i förprojekteringen ställdes på deltagare i genomförandeprojekten.

Utlysningarna resulterade inte i något projekt. Till den första utlysningen inkom en ansökan som avslogs efter en laglighetsprövning, till den andra inkom inga ansökningar. Projekten med särskild inriktning mot unga har istället beviljats genom bredare utlysningar.[19]

5.4 Nationell utlysning för transnationalitetsprojekt med inriktning mot unga

Två nationella utlysningar har gjorts för transnationalitetsprojekt med inriktning mot unga. För förprojektering[20] utlystes 12 miljoner kronor 2008 och för genomförandeprojekt[21] 50 miljoner kronor 2009. I dessa utlysningar prioriterades unga i åldern 16–24 år som inte kommit in på den ordinarie arbetsmarknaden, blivit arbetslösa, är långtidssjukskrivna eller riskerar att bli långtidssjukskrivna.

I förprojekteringsutlysningen konstaterades att transnationella projekt kan organiseras på flera nivåer – utbyte mellan projekt, utbyte mellan projektnätverk samt utbyte mellan nationella strukturer och aktörer inom EU:s medlemsländer. Vissa minimikrav ställdes på det transnationella inslaget:

”Transnationellt arbete bygger på att det finns en samarbetspartner i ett annat EU-land som deltar i planering och genomförande av olika aktiviteter till förmån för båda. Att enbart förlägga t.ex. en utbildning utomlands utan utbyte eller nytta även för er samarbetspartner är inte förenligt med de krav som ESF ställer på transnationellt arbete.” [22]

Ansökningarna skulle innehålla något av de fyra nationella kriterierna enligt beskrivningen av utlysningens inriktning och innehåll. Samtidigt konstaterades under övrig information att ansökningarna ska innehålla förslag på projekt som uppfyller alla dessa kriterier.[23]

Projekten kunde bedrivas inom valfri ESF-region i Sverige, samtidigt som det fanns krav på transnationell verksamhet i form av gränsöverskridande aktiviteter med aktörer från andra medlemsländer. Deltagarna skulle vara unga, 16–24 år, och i övergången mellan studier och arbetsliv. Även om utlysningen var nationell skulle prioriteringen av ansökningar göras av strukturfondspartnerskapet i Västsverige.[24]

I utlysningen för genomförandeprojekt betonades att den större delen av de utlysta medlen skulle gå till projekt för unga som befinner

sig i ett utanförskap, eller riskerar att hamna i ett sådant. En mindre del kunde riktas mot förebyggande insatser för de som befinner sig i övergången mellan skola och arbetsliv. Flera krav ställdes på ansökningarna, bland annat att insatserna ska stärka deltagarnas inflytande och delaktighet samt innehålla förslag på innovativ verksamhet och inslag av samverkan.[25]

5.5 Norra Mellansverige – strategisk förstärkning av de projekt som pågår

I Norra Mellansverige gjordes en utlysning som bland annat gällde ungdomsprojekt under 2008. Kopplat till mål 2 och 3 inom programområde 2 – alltså projekt *”för att bidra till att underlätta ungas etablering i arbetslivet samt förebygga att unga hamnar i utanförskap”* och *”bidra till att underlätta för personer med utländsk bakgrund att etablera sig i arbetslivet”* – utlystes 51 miljoner kronor. I utlysningen lyftes de allmänna prioriteringsgrunderna för Norra Mellansverige fram. Bland dessa nämndes prioritering av insatser där det finns samspel mellan programområde 1 och 2. Även betydelsen för unga av ett kontaktnät in i arbetslivet lyftes fram tillsammans med lärande i arbetslivet. Utökad samverkan mellan utbildning och arbetsliv bedömdes kunna förbättras på flera sätt.[26]

Under 2010 har Norra Mellansverige utlyst 36 miljoner kronor för projekt med särskild inriktning mot unga. Ambitionen bakom utlysningen var att ytterligare förstärka det arbete som redan inletts genom flera projekt inom området. Därför är ett absolut krav att projektförslagen innehåller strategiskt samarbete med pågående projekt. Ansökningarna kunde innehålla en av följande fyra inriktningar.

”1. Insatser för unga med funktionsnedsättning
2. Unga som exempelvis inte fullgjort gymnasiet och som har behov av särskilt stöd i form av vägledning, coachning och motivationshöjande insatser
3. Yrkesinriktade insatser för unga, exempelvis lärling, entreprenörskap, socialt företagande
4. Långtidssjuka unga vuxna (20–29 år).”[27]

Inriktning 1–3 i denna utlysning har målgruppen 16–24 år medan inriktning 4 har målgruppen 20–29 år.[28] I utlysningen ställdes krav på att ansökningarna skulle innehålla förslag som främjar antingen innovativ verksamhet, samverkan eller strategisk påverkan. Projekten skulle också innehålla transnationell verksamhet.

Kravet på deltagarna i inriktning 1–3 var att de skulle vara i åldern 16-24 år och uppfylla något av följande villkor:

- Helt arbetslös sedan minst tre månader (med särskilt fokus på personer med utländsk bakgrund).
- Helt eller delvis sjukskriven sedan minst sex månader.
- Befinna sig i övergången mellan studier och arbetsliv.
- Helt eller delvis ha sjuk- och aktivitetsersättning.
- Få ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen eller introduktionsersättning enligt lag om introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar.[29]

5.6 Stockholm – utlysning av regionalt tematiskt projekt kring ungas utanförskap

I Stockholm har utlysningar omfattande 6 miljoner kronor gjorts för ett tematiskt projekt om ungas utanförskap som huvudsakligen skulle bedrivas i Stockholmsregionen.[30] De nationella kriterierna för främjande av samverkan och strategiskt påverkansarbete skulle ingå i ansökan. Det betonades att tematiska projekt bör innehålla kunnande och erfarenheter från flera aktörer. Vidare att projektet skulle bedrivas inom programområde 2 även om ett bredare uppdrag beskrevs i sammanfattningen.

”Det tematiska projektet om Ungas utanförskap ska ta tillvara resultat och erfarenheter från i första hand Socialfondsprojekt men också från insatser som görs och gjorts både i andra projekt och i ordinarie verksamhet inom detta område. Det tematiska projektet ska sprida dessa resultat och erfarenheter och påverka relevanta aktörer och på så sätt bidra till förbättring av system och strukturer så att fler unga kommer in i utbildning och arbete. Erfarenheterna från tematiska projekt i tidigare socialfondsprogram har visat att de starkt bidragit till spridning av resultat och strategisk påverkan.”[31]

Deltagarna ska vara i åldern 16–24 år och uppfylla något av följande villkor:

• Befinna sig i övergången mellan studier och arbetsliv.

• Helt arbetslösa sedan minst 3 månader (med särskilt fokus på personer med utländsk bakgrund).

Unga i åldern 16–24 år är målgrupp för de projekt som ska arbeta med ungas utanförskap i socialfonden. Den tematiska gruppen Ungas utanförskap ska arbeta tillsammans med dessa projekt och ta tillvara deras resultat och erfarenheter. Deltagare ur målgruppen kan och bör ingå i till exempel referensgrupper hos temagruppen.[32]

De två utlysningarna som gällde ett tematiskt projekt kring ungas utanförskap resulterade inte i något beviljat projekt. Till den andra utlysningen inkom en projektansökan som sedan återtogs.[33]

5.7 Östra Mellansverige – utlysning bland annat för unga

I den utlysning Östra Mellansverige lyfter fram för unga var det möjligt att söka medel för samtliga mål inom programområde 2. Utlysningen gällde 80 miljoner kronor. Projekten skulle svara mot åtminstone ett av de fyra nationella programkriterierna. I motivationen till utlysningen konstaterade man bland annat att arbetslöshet kan drabba unga som hoppat av gymnasiet eller saknar fullständiga betyg därifrån särskilt hårt. Man påpekade att arbetet för att stödja denna grupp kräver samverkan mellan flera aktörer. I utlysningen klargjordes också att urvalet av projekt skulle ske utifrån utlysningstexten och den regionala planen.

KAPITEL 6

Sammanfattande diskussion

Det finns en allmän prioritering av unga inom Europeiska socialfonden 2007–2013. Genomgången visar att vissa delar av landet genom prioriteringar i sina regionala planer och särskilda utlysningar har valt att lyfta fram detta arbete ytterligare. Det finns regioner som inte har gjort, men planerar, särskilda utlysningar av medel för projekt som riktar sig till unga. Som grund för urval av projekt används bland annat de regionala planerna.

Temagruppens genomgång har visat att det ibland är svårt att som utomstående avgöra vad som är en prioritering och vad som istället är ett exempel på en möjlig insats inom programområdena. Ökad tydlighet skulle förbättra möjligheten för de som söker medel, och även för andra, att på förhand veta vad som ligger till grund för urval av projekt.

Ungas etablering är en övergripande prioritering för programmet som helhet. Inom programområde 1 som rör kompetensförsörjning finns dock inga särskilda prioriteringar av unga i de nationella målen. Dock har regionerna *Västsverige* och *Småland* och *Öarna* gjort särskilda prioriteringar av arbete som berör unga. Andra regioner ger också exempel på insatser för unga inom programområde 1 i sina regionala planer. Insatserna handlar i huvudsak om generationsskifte och att stödja entreprenörskap bland unga. Samtliga särskilda utlysningar för unga som regionkontoren har skickat in i samband med temagruppens kartläggning har gällt programområde 2. Möjligen kan särskilda utlysningar med fokus på kompetensutveckling för unga vara ett intressant grepp att pröva framöver inom ungdomsdominerade branscher eller för att underlätta generationsskifte och stödja entreprenörskap för unga.

Att underlätta ungas etablering i arbetslivet och förbygga utanförskap bland unga är ett av fyra mål inom programområde 2. I flera av de regionala planerna prioriteras unga också särskilt medan andra inte har gjort några sådana prioriteringar. Medan det nationella målet och övriga regioner har som mål att unga ska utgöra 7 procent av det totala antalet deltagare är motsvarande mål i *Mellersta Norrland* 15 procent. Regionen lyfter bland annat fram den åldrande befolkningen som motiv till prioriteringen. *Västsverige* särskiljer sig också från de övriga genom att unga där är en del av samtliga prioriterade grupper inom programområde 2. *Norra Mellansverige* har utlyst medel för att förstärka det arbete som redan pågår kring unga. Det blir intressant för temagruppen Unga i arbetslivet att följa resultaten från den utlysningen. Temagruppen kommer också att rikta särskilt fokus mot de projekt som beviljades medel i den nationella utlysningen för transnationalitetsprojekt för unga. Därutöver kommer en övergripande kartläggning att göras av ungdomsprojekten inom programområde 2.

De kvantitativa målen kring unga är satta på olika nivåer. ESF-rådet har konstaterat att 7 procent av deltagarna inom programområde 1 hittills tillhört ungdomsgruppen 16–24 år. Till skillnad från programområde 1 är unga en särskilt prioriterad grupp inom programområde 2. Samtidigt var den planerade kvantitativa målsättningen inom det programområdet på samma nivå som andel unga som hittills har påbörjat deltagande i programområde 1 (där unga alltså inte är en prioriterad grupp).

Som kontrast till detta ser vi att ungdomsgruppen utgör hela 40 procent av de som hittills deltar i projekt inom programområde 2. Svenska ESF-rådet har också konstaterat att det kvantitativa målet för antal unga deltagare inom programområde 2 har uppnåtts. Intresset för att söka medel från socialfonden för ytterligare insatser för unga är dock fortfarande stort. Erfarenheter från tidigare lågkonjunkturer är att unga drabbas särskilt hårt (Ungdomsstyrelsen 2005). De årskullar som går ut gymnasieskolan de kommande åren är också särskilt stora (SCB 2009). Sammantaget talar detta för att målen för antal unga deltagare kan behöva höjas under återstående delen av programperioden för att möta de behov som finns av utvecklade insatser för gruppen unga som står långt från arbetsmarknaden.

Referenser

Regeringskansliet (2007). En nationell strategi för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning 2007–2013. Sveriges nationella strategiska referensram för sammanhållningspolitiken.

Rossi, P. H., Lipsey, W & Freeman, H. (2004). Evaluation. A Systematic Approach (7th edition). Thousand Oaks, California: Sage.

SCB (2009). Sveriges framtida befolkning 2009–2060 Stockholm: Statistiska centralbyrån.

Strukturfondspartnerskapet Mellersta Norrland (2009 Regional plan för Europeiska socialfonden i Mellersta Norrland för perioden 2007–2013. 2009-01-29.

Strukturfondspartnerskapet Norra Mellansverige (2009). Regional ESF-plan för konkurrenskraft och sysselsättning 2007–2013 Norra Mellansverige. 2009-06-10.

Strukturfondspartnerskapet Skåne-Blekinge (2009). Regional plan för genomförandet av det nationella strukturfondsprogrammet (ESF). 2009-03-25.

Strukturfondspartnerskapet Småland och Öarna (2009) Regional plan för socialfonden 2007–2013 Småland och Öarna. Jönköpings, Kalmar, Kronobergs och Gotlands län. Strukturfondspartnerskapet Småland och Öarna. 2009-12-09.

Strukturfondspartnerskapet Stockholms län (2007). Regional ESF-plan för Stockholmsregionen. EU:s Socialfondsprogram 2007–2013. Stockholm. 2007-10-22.

Strukturfondspartnerskapet Västsverige (2008). Regional plan för Socialfonden i Västsverige 2007–2013. Hallands län och Västra Götalands län: Västsverige. 2008-12-18.

Strukturfondspartnerskapet Östra Mellansverige (2009). Regional ESF-plan Östra Mellansverige 2007–2013. ”Ett hållbart arbetsliv för alla i Östra Mellansverige”. Örebro. Version nr 2, April 2009.

Strukturfondspartnerskapet Övre Norrland (2008). Regional plan för Europeiska socialfonden i Övre Norrland 2007–2013. 2008-12-17.

Svenska ESF-rådet (2007a). Nationellt strukturfondsprogram för regional konkurrenskraft och sysselsättning 2007 2013(ESF). Stockholm: Svenska ESF-rådet.

Svenska ESF-rådet (2007b). Nationella urvalskriterier och urvalsmodell för det svenska socialfondsprogrammet 2007–2013. Stockholm: Svenska ESF-rådet.

Svenska ESF-rådet (2010a). Rapportering av fysiska och finansiella indikatorer i Socialfondsprogrammet. Stockholm: Svenska ESF-rådet. 2010-02-25. Dnr. 2010-00128.

Svenska ESF-rådet (2010b). Årsredovisning 2009. Stockholm: Svenska ESF-rådet.

Sweco Eurofutures (2009). Rätt lösning för rätt problem. Rapport 2 från utvärderingen av genomförandeorganisationen för de regionala programmen för den regionala fonden och det nationella socialfondsprogrammet. Stockholm: Sweco Eurofutures.

Ungdomsstyrelsen (2005). Fokus05. En analys av ungas etablering och egen försörjning. Stockholm: Ungdomsstyrelsen.

Internet

www.temaunga.se

UTLYSNINGAR

2007-5050007 (2009-07-02). Förprojektering arbetslösa ungdomar. Sista ansökningsdag 23 januari 2008. Svenska ESF-rådet Västsverige.

2007-5050011 (2009-07-02). Genomförande arbetslösa ungdomar. Sista ansökningsdag 23 januari 2008. Svenska ESF-rådet Västsverige.

2007-5080004 (2008-02-25). Insatser för unga (Förpro jektering). Sista ansökningsdag 25 januari 2008. Svenska ESF-rådet Övre Norrland.

2008-5010012 (2008-08-20). Avser ett tematiskt projekt om Ungas utanförskap. Sista ansökningsdag 15 januari 2009. Svenska ESF-rådet Stockholm.

2008-5010026 (2008-10-08). Tematiskt projekt om ungas utanförskap. Sista ansökningsdag 15 januari 2009. Svenska ESF-rådet Stockholm.

2008-5030012 (2009-04-30). Genomförande Ungdomar Sista ansökningsdag 3 juni 2008. Svenska ESF-rådet Småland och Öarna.

2008-5030016 (2008-06-09). Förprojektering ökat ar betskraftsutbud – ungdomar. Sista ansökningsdag 1 augusti 2008. Svenska ESF-rådet Småland och Öarna.

2009-5020003 (2009-01-16). Ökat arbetskraftsutbud Genomförande 2009-03-17. Svenska ESF-rådet Östra Mellansverige.

2009-5050008 (2009-08-31). Ansökningsomgång 1-2010 PO2. Sista ansökningsdag 27 oktober 2009. Svenska ESF-rådet Västsverige.

2008-5060012 (2008-07-29). 2008-5060012. Sista an sökningsdag 30 september 2008. Svenska ESF-rådet Norra Mellansverige.

2008-5090002 (2009-09-14). Nationell utlysning för ungdomsprojekt med krav på transnationellt samarbete. Sista ansökningsdag 15 augusti 2008. Svenska ESF-rådet HK Liljeholmen.

2009-5090003 (2009-03-04). Nationell utlysning: Projekt i transnationell samverkan, fokus på ungas etablering i arbetslivet. Sista ansökningsdag 15 april 2009. Svenska ESF-rådet HK Liljeholmen.

2009-5090003 (2009-03-05). Nationell utlysning: Genom-förandeprojekt i transnationell samverkan med fokus på ungas etablering i arbetslivet. Sista ansökningsdag 15 april 2009. Svenska ESF-rådet Västsverige. Nationell utlysning.

2009-5060016 (2009-12-22). Programområde 2 Genomför-ande Mål 2 2010-1. Sista ansökningsdag 30 mars 2010. Svenska ESF-rådet Norra Mellansverige.

2010-5050001 (2010-01-14). Utlysning av projektmedel i Västsverige. Sista ansökningsdag 11 mars 2010. Svenska ESF-rådet. Västsverige.

Noter

[1] www.temaunga.se

[2] Se bilaga 1 för en karta över den regionala indelningen inom Europeiska socialfonden.

[3] Prioriteringen av vilka projektansökningar som ska beviljas medel görs av ett regionalt så kallat strukturfondspartnerskap. Socialfondens regionkontor ska samråda med partnerskapet innan de fattar beslut om att bevilja stöd. I partnerskapen ska flera olika aktörer finnas med (berörda kommuner och län, i vissa fall Sametinget, länsstyrelsen och arbetsförmedlingen, arbetsmarknadsparter samt intresseorganisationer och föreningar). Regeringen utser ordföranden i partnerskapet som sedan i sin tur utser övriga ledamöter. För en mer detaljerad redovisning se Svenska ESF-rådet (2007b).

[4] De som var publicerade på Europeiska socialfondens webbplats 16 februari 2010.

[5] Uppgift om kön saknas i några fall.

[6] De som har valts ut för analys är utlysningarna 2007-5050007, 2007-5050011, 2009-5090003 och 2009-5050008. De utlysningar som också skickades in där unga kunde vara del av målgruppen var 2008-5050003, 2008-5050004, 2008-5050007, 2008-5050008, 2008-5050012, 2008-5050013, 2008-5050016, 2008-5050017, 2008-5050018, 2008-5050019, 2008-5050024, 2009-5050005 och 2009-5050006.

[7] I denna utlysning var unga en av flera målgrupper, dock har inte samtliga projekt som beviljades medel en särskild ungdomsinriktning.

[8] I denna utlysning prioriterades projekt för unga särskilt, dock har inte samtliga projekt som beviljades medel en särskild ungdomsinriktning.

[9] 2007-5050007.

[10] 2007-5050011.

[11] 2007-5050011, s. 2.

[12] 2009-5050008.

[13] 2010-5050001.

[14] 2007-5080004.

[15] 2008-5030016.

[16] 2008-5030012.

[17] 2008-5030016, s. 2.

[18] 2008-5030016, s. 3.

[19] Uppgift från telefonsamtal med representant för Svenska ESF-rådet Småland och Öarna 2010-03-05.

[20] 2008-5090002.

[21] 2008-5090003. Utlysningen för genomförandeprojekt finns i två olika versioner som i vissa delar skiljer sig åt. Den senast daterade ska ha varit den som gått ut och därför är analysen baserad på denna (uppgift från telefonsamtal med representant för Svenska ESF-rådet Västsverige 2010-03-05).

[22] 2008-5090002, s. 2.

[23] 2008-5090002, jfr s. 2 och 4–5.

[24] 2008-5090002.

[25] 2009-5090003.

[26] 2008-5060012.

[27] 2009-5060016 s. 3–4.

[28] 2009-5060016.

[29] 2009-5060016. s. 3.

[30] utgår från det senast daterade av de två utlysningsdokumenten (2008-5010012 och 2008-5010026).

[31] 2008-5010026, s. 3.

[32] 2008-5010026, s. 4.

[33] Uppgift från telefonsamtal med representant för Svenska ESF-rådet Stockholm 2010-03-05.

[34] Slutversion 2007-09-25, ny layout februari 2009.

[35] 2007-12-04.

[36] Beslutsdatum anges inom parentes.

BILAGOR

Bilaga
Regionindelning

Karta över
NUTS-indelningen
i Sverige (fr.o.m. 2008-01-01)

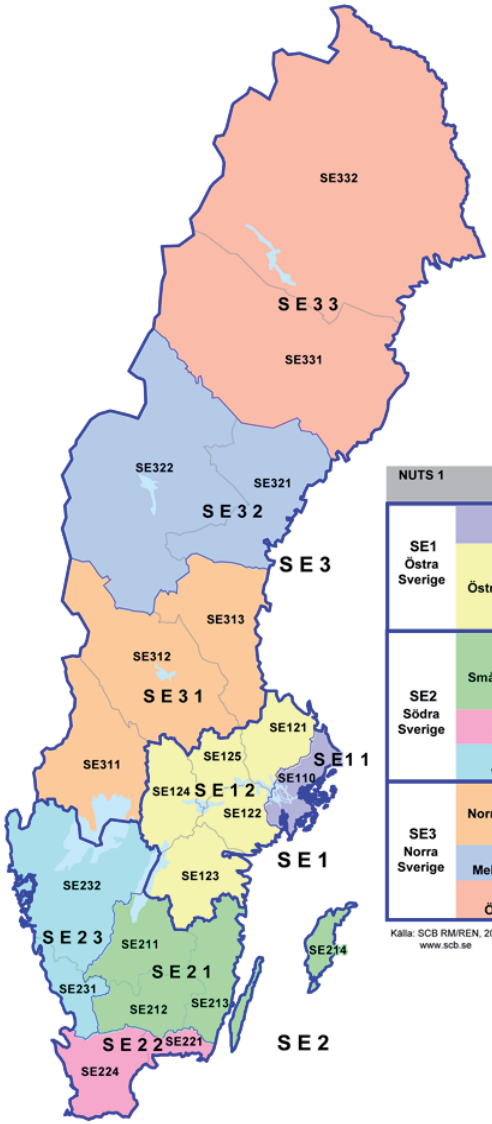

NUTS är den regionala indelning som används inom EU för statistikredovisning. I Sverige utgörs NUTS 1 av tre landsdelar, NUTS 2 av riksområden och NUTS 3 av län.

Koden för NUTS 3 består av 5 positioner: den inleds med bokstavsförkortning för landet, därefter följer en position för varje nivå.

NUTS 1	NUTS 2	NUTS 3	Län	Länskod
SE1 Östra Sverige	SE11 Stockholm	SE110	Stockholms	01
	SE12 Östra Mellansverige	SE121	Uppsala	03
		SE122	Södermanlands	04
		SE123	Östergötlands	05
		SE124	Örebro	18
		SE125	Västmanlands	19
SE2 Södra Sverige	SE21 Småland med öarna	SE211	Jönköpings	06
		SE212	Kronobergs	07
		SE213	Kalmar	08
		SE214	Gotlands	09
	SE22 Sydsverige	SE221	Blekinge	10
		SE224	Skåne	12
	SE23 Västsverige	SE231	Hallands	13
		SE232	Västra Götalands	14
SE3 Norra Sverige	SE31 Norra Mellansverige	SE311	Värmlands	17
		SE312	Dalarnas	20
		SE313	Gävleborgs	21
	SE32 Mellersta Norrland	SE321	Västernorrlands	22
		SE322	Jämtlands	23
	SE33 Övre Norrland	SE331	Västerbottens	24
		SE332	Norrbottens	25

Källa: SCB RM/REN, 2008
www.scb.se

Bilaga

Planerat minsta antal deltagare inom programområde 2

Tabell 4.1 Planerat minsta antal deltagare inom programområde 2. Antal och procent.

Region	Totalt antal deltagare	Antal unga deltagare	Andel unga av samtliga deltag. i regionen	Plan daterad
Sydsverige	11 500	750	6,5	2009-03-25
Västsverige	14 000	1000	7,1	2008-12-18
Småland och Öarna	6 450	430	6,7	2009-12-09
Östra Mellansverige	12 200	800	6,6	2009-04
Stockholm	12 812	854	6,7	2007-10-22
Norra Mellansverige	7 650	510	6,7	2009-06-10
Mellersta Norrland	4 875	750	15,4	2009-01-29
Övre Norrland	5 900	390	6,6	2008-12-17
Totalt	**75 387**	**5 484**	**7,3**	
Nationell plan	75 000	5 000	6,7	2007-09-25

Europeiska Socialfonden och unga

Prioritering av projekt för unga 2007-2010

Ungdomsarbetslösheten är hög i Sverige och har varit det länge. Ett viktigt verktyg för att utveckla bra metoder för att bryta ungas utsatthet är Europeiska Socialfonden. Inom Europeiska socialfonden i Sverige är unga en särskilt prioriterad grupp under den nuvarande programperioden 2007–2013.

I denna skrift har Temagruppen Unga i arbetslivet, en temagrupp bestående av några centrala myndigheter och aktörer som har ett särskilt fokus mot det arbete som rör unga inom Socialfonden, tittat närmare på måldokument och utlysningar inom Europeiska Socialfonden i Sverige och hur prioriteringen av unga framträder där. Detta är den första i en serie skrifter som produceras av Temagruppen Unga i arbetslivet.

THEMEGROUP
YOUTH

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska socialfonden
THE SWEDISH NATIONAL BOARD FOR YOUTH AFFAIRS
www.ungdomsstyrelsen.se